

TOPGGz in cijfers

Amersfoort, juni 2024

Inleiding

- Doelstelling: informeren en inzicht bieden.
- Weergave van de TOPGGz-afdelingen (peildatum bestuursvergadering 24 juni 2024) per specialisatie en hun geografische spreiding.
- Aannee bij oprichting TOPGGz (2007): 5% van alle patiënten in de hele ggz heeft een hoogspecialistische zorgvraag.
- Geen informatie beschikbaar over eventueel andere hoogspecialistische ggz.

Disclaimer

- Cijfers voor prevalentie en totaal sggz zijn ontleend aan landelijke cijfers Vektis sggz over 2020.
- Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen: totaal aantal patiënten in zorg ten tijde van laatste visitatie.
- % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling: alleen vermeld voor specialisaties met tenminste drie TOPGGz-afdelingen.
- Afdelingen zijn naar één of meerdere specialisaties geordend, echter alle afdelingen werken vanuit transdiagnostisch perspectief.

Aan de inhoud van deze presentatie kunnen geen rechten ontleend worden.

Samenvatting

- Bij de start van TOPGGz (2007) expert opinie: schatting 5% van alle patiënten in de ggz heeft een hoogspecialistische zorgvraag. Actueel (juni 2024) max. 2,5% van alle ggz-patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag is in zorg bij een TOPGGz-afdeling.
- Het aandeel patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag* op een TOPGGz-afdeling is gemiddeld 73% en varieert tussen de specialisaties: van 66% tot 84%.
- De vraag naar hoogspecialistische ggz varieert per patiëntengroep. Om te kunnen duiden of het huidig aanbod passend is bij de vraag is daarom een referentiekader per patiëntengroep noodzakelijk.
- Per specialisatie wordt een visie opgesteld op de vraag naar en aanbod van hoogspecialistische zorg, de plaats in en de functie daarvan voor de keten en de optimale concentratie/spreiding van dit aanbod, waarbij ook rekening wordt gehouden met specifieke kenmerken van de patiëntengroep (bijv. in staat tot reizen naar behandellocatie).

** De hoogspecialistische zorgvraag wordt vastgesteld met een gevalideerd indicatie-instrument; het minimum percentage moet ten minste 50% zijn om te voldoen aan het TOPGGz-criterium.*

Kerncijfers TOPGGz

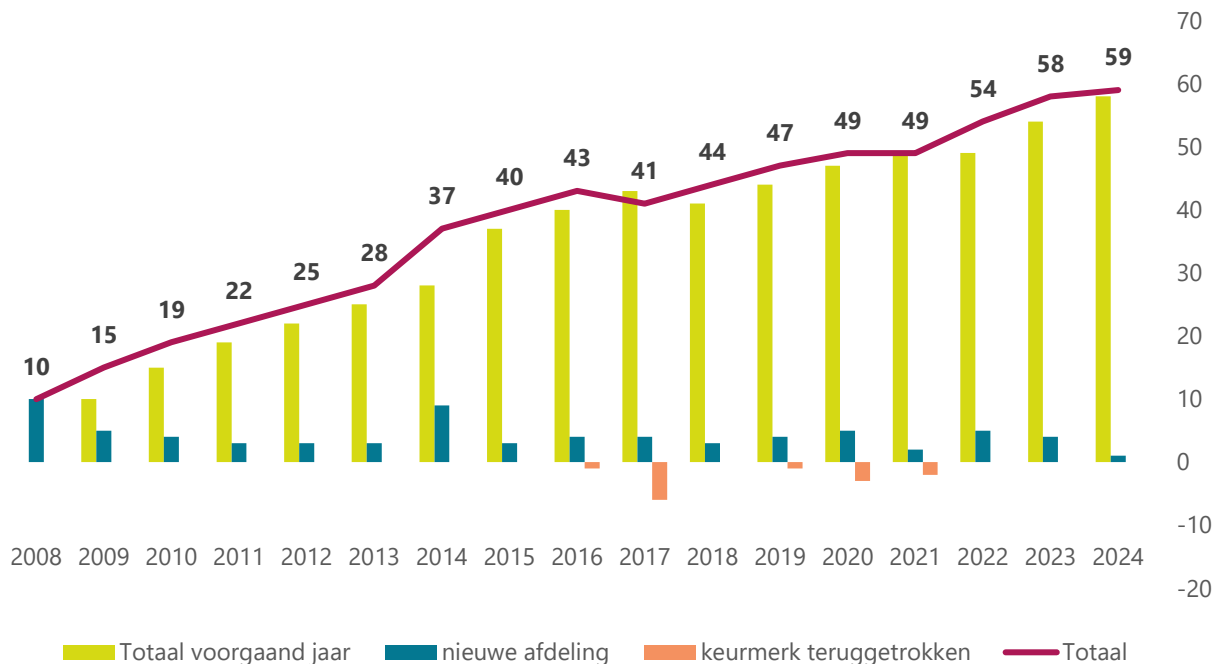
Peildatum 24 juni 2024

Aantal afdelingen	59
Aantal instellingen	26
Aantal specialisaties	16
Totaal aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen	47.164
Totaal aantal fte werkzaam op TOPGGz-afdelingen	3.375
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag in zorg op TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz*	4,6%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag in zorg op TOPGGz-afdeling t.o.v. totale ggz*	2,5%

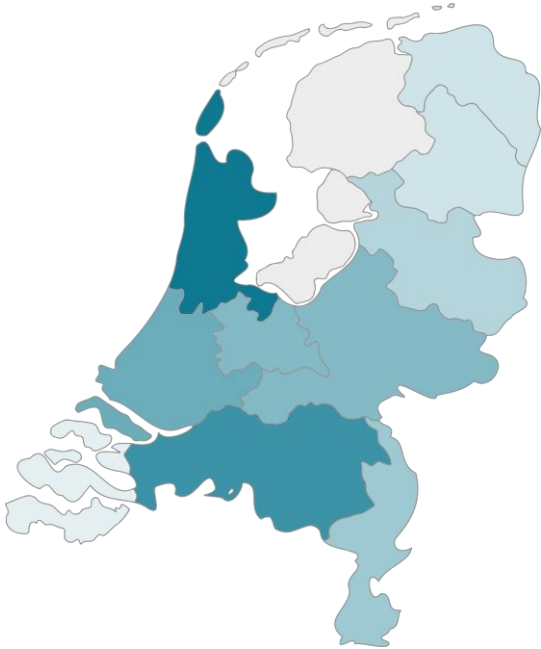

* Het percentage patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag varieert per TOPGGz-afdeling, maar bedraagt op iedere TOPGGz-afdeling minimaal 50%.

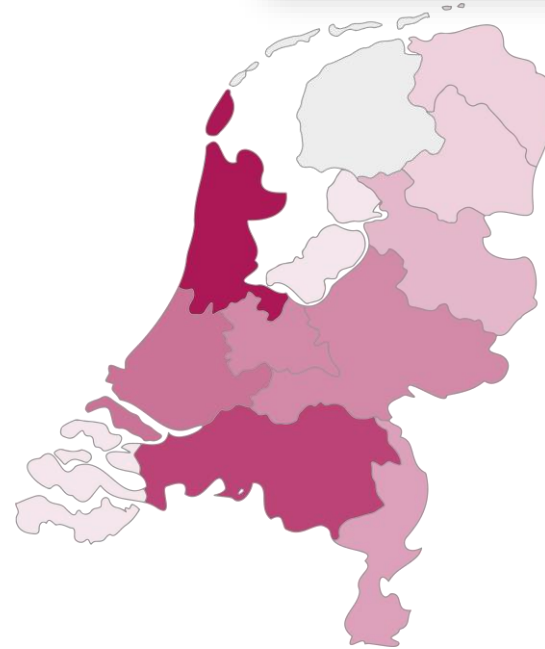
Verloop aantal TOPGGz-keurmerken

Spreading

- De 59 TOPGGz-afdelingen zijn met hun hoofdlocatie gevestigd in tien provincies.

- Inclusief sublocaties zijn de afdelingen verspreid over elf provincies.

Spreading TOPGGz-specialisaties

Overzicht specialisaties: alle behandellocaties per provincie

	ADHD	Angststoornissen	Autisme	Bipolaire Stoornissen	Depressie	Eetstoornissen	Forensisch	Kinder- en jeugd	LVB	Neuropsychiatrie	Ouderenpsychiatrie	Persoonlijkheidsstoornissen	Psychosen	Psychotrauma	Somatiek en psychopathologie	Verslaving
Groningen																
Friesland																
Drenthe																
Overijssel																
Gelderland																
Flevoland																
Utrecht																
Noord-Holland																
Zuid-Holland																
Zeeland																
Noord-Brabant																
Limburg																

Prevalentie en zorggebruik

Specialisatie	Prevalentie NL	Aantal patiënten in sggz	Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	% patiënten met hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling*	% patiënten met hoogspecialistische zorgvraag op TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz
ADHD	405.000	25.114	1.091	n.a.	n.a.
Angststoornissen	1.925.000	95.143	4.047	77%	3%
Autisme	106.868	23.256	2.801	77%	9%
Bipolair	150.300	14.815	2.316	66%	10%
Depressie	1.240.000	83.909	1.552	84%	2%
Eetstoornissen	187.800	6.713	3.705	68%	38%
Forensische psychiatrie	n.a.	18.183	4.154	72%	16%
Kinder- en jeugdpsychiatrie	210.900	n.a.	9.134	n.a.	n.a.
LVB	1.100.000	n.a.	303	n.a.	n.a.
Neuropsychiatrie	650.000	25.525	1.395	n.a.	n.a.
Ouderenpsychiatrie	972.000	70.997	1.721	78%	2%
Persoonlijkheidsstoornissen	890.565	64.188	6.060	73%	7%
Psychosen	89.056	34.735	1.063	84%	3%
Psychotrauma	1.318.036	81.570	3.766	79%	4%
Somatiek en psychopathologie	272.455	14.491	2.642	81%	15%
Verslaving	902.600	41.099	4.676	84%	10%

Bronnen: Nemesis-3 (prevalentie) & cijfers Vektis 2020 (aantal volwassen patiënten sggz. Landelijke cijfers kinder- en jeugdpsychiatrie niet beschikbaar)
 N.B.: het aantal patiënten telt niet op vanwege dubbeltellingen in de verschillende specialisaties.

Specialisatiespecifieke informatie

- Aantal specialisaties actueel: zestien
- Per specialisatie wordt gepresenteerd:
 - Naam en aantal TOPGGz-afdelingen
 - Geografische spreiding
 - Aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. de sggz

Voor juiste interpretatie van gegevens, zie disclaimer (slide 3)

Aantal TOPGGz-afdelingen	2
---------------------------------	----------

Aantal patiënten in sggz	25.114
--------------------------	--------

Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.091
-------------------------------------	-------

- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkeids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **Parnassia Groep** Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen - PsyQ Haaglanden

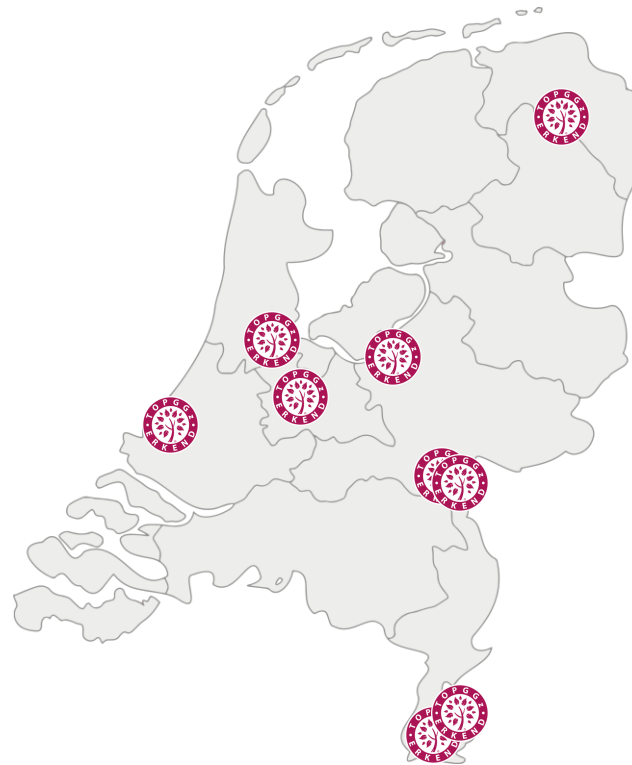
FACTS:

- Voor deze specialisatie wordt geen % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag gepresenteerd, omdat er slechts twee TOPGGz-afdelingen voor ADHD zijn.

Aantal TOPGGz-afdelingen	7
Aantal patiënten in sggz	95.143
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.047
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	77%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

- **Altrecht** Academisch Angstcentrum
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor Transdiagnostische Psychotherapie
- **GGZ inGeest** Polikliniek Angst en Dwang
- **Lentis** Centrum Integrale Psychiatrie (CIP)
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor angst, dwang en trauma
- **Parnassia Groep** PsyQ Programma Angststoornissen
- **Pro Persona** Overwaal, Expertisecentrum Angst, Dwang en PTSS

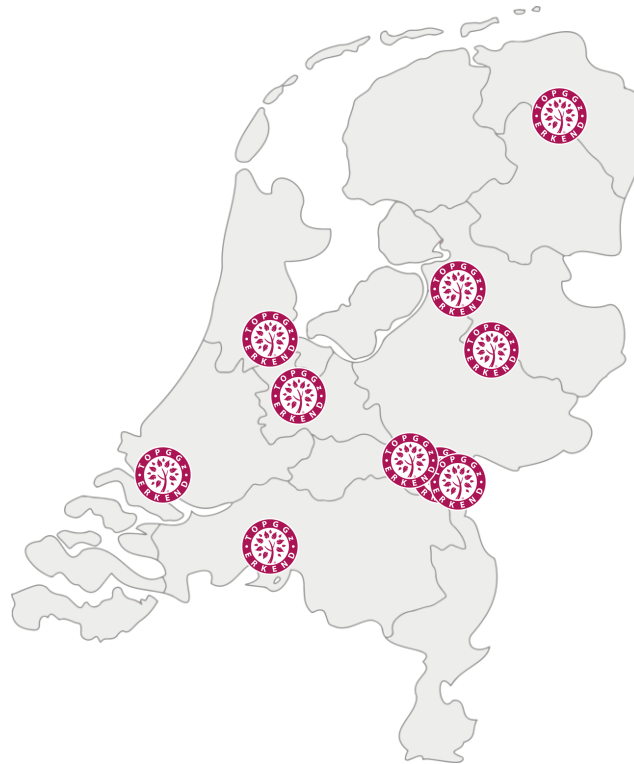

FACTS:

- De meeste TOPGGz-afdelingen die zich richten op angststoornissen, behandelen ook dwang en/of PTSS.
- Het Centrum Integrale Psychiatrie behandelt ook patiënten met depressie.

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	23.256
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.801
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	77%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	9%

- **Dimence** Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen
- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkeids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **Jonx/Lentis** Autisme Team Noord-Nederland Groningen (ATN)
- **Parnassia Groep**
 - Leo Kannerhuis
 - Sarr Autisme Rotterdam

FACTS:

- Er is nog een TOPGGz-afdeling met veel kennis over autisme bij ouderen: Mondriaan topklinisch centrum ouderen met persoonlijkheidsstoornissen (geen cijfers beschikbaar).

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	14.815
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.316
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	66%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	10%

- **Altrecht** Bipolair
- Expertisecentrum Depressie **Pro Persona** Nijmegen
- **GGZ inGeest** Academische Zorglijn Bipolair
- Netwerk **Dimence** Bipolair

FACTS:

- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt zowel patiënten met een unipolaire als een bipolaire depressie.

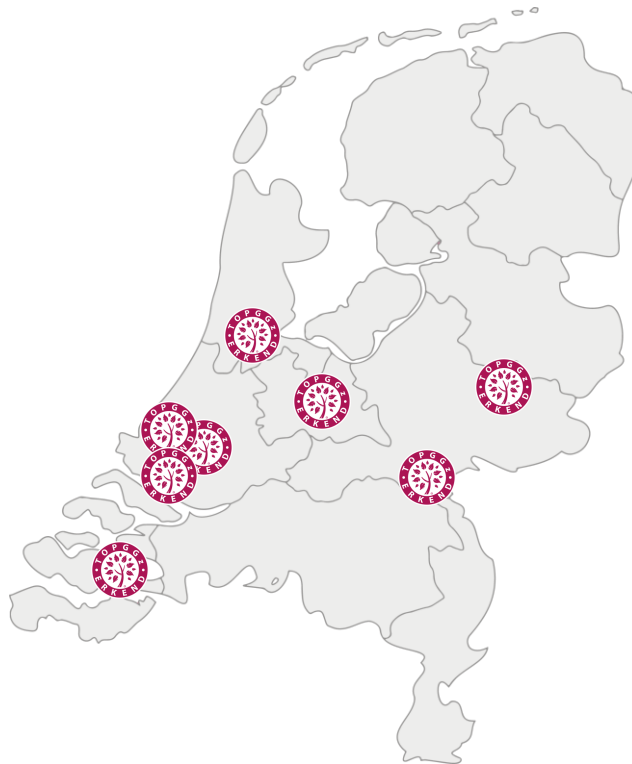
Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	83.909
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.552
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

- Expertisecentrum Depressie **Pro Persona** Nijmegen
- **GGZ inGeest** Polikliniek Depressie locatie De Nieuwe Valerius (DNV)
- **Lentis** Centrum Integrale Psychiatrie (CIP)

FACTS:

- Voor een hoog-prevalente aandoening zijn er drie TOPGGz-afdelingen.
- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt ook patiënten met een bipolaire depressie.

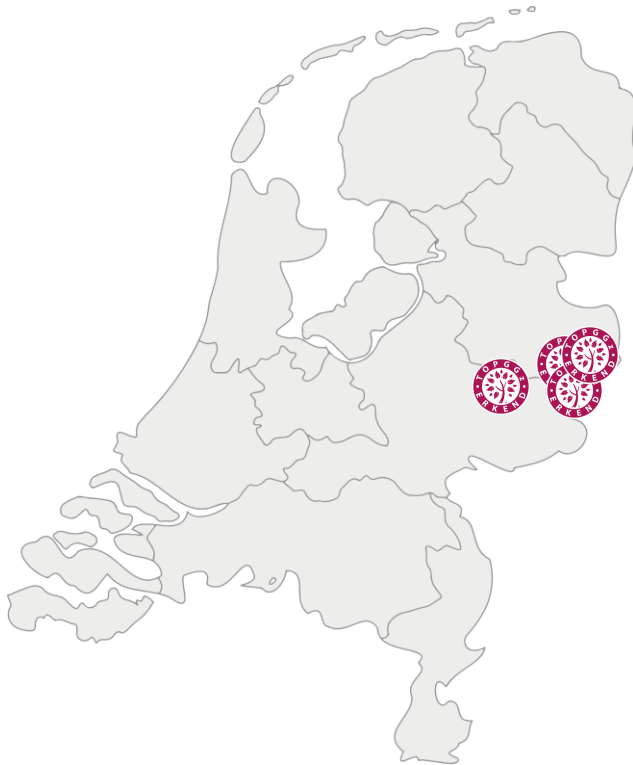

FACTS:

- 38% van de patiënten in de sggz met een hoogspecialistische zorgvraag wordt behandeld op een TOPGGz-afdeling, t.o.v. de prevalentie wordt 3,5 % behandeld op een TOPGGz-afdeling.

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	6.713
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	3.705
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	68%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	38%

- **Altrecht** Eetstoornissen Rintveld
- **Arkin** Novarum
- **Emergis/Parnassia Groep** Eetstoornis Experts Netwerk
- **GGNet** Amarum, expertisecentrum eetstoornissen
- **GGZ Rivierduinen** Eetstoornissen Ursula

Aantal TOPGGz-afdelingen	1
---------------------------------	----------

Aantal LVB-patiënten	1.100.000
----------------------	-----------

Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	303
-------------------------------------	-----

• **Tactus** Centrum Verslaving & LVB

FACTS:

- Eén TOPGGz-afdeling met de specialisatie verslaving en LVB, daarom geen weergave van het % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag.
- Daarnaast één TOPGGz-afdeling met diagnostiek LVB (Centrum voor neuropsychiatrie van Vincent van Gogh).

Aantal TOPGGz-afdelingen	2
Aantal patiënten in sggz	25.525
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.395

- **GGZ inGeest** Centrum voor Ouderen en Neuropsychiatrie
- **Vincent van Gogh** Centrum voor Neuropsychiatrie

FACTS:

- Voor deze specialisatie wordt geen % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag gepresenteerd, omdat er minder dan drie TOPGGz-afdelingen zijn.

Aantal TOPGGz-afdelingen	6
Aantal patiënten in sggz	64.188
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	6.060
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	73%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

- **Arkin** NPI Specialist in persoonlijkheidsproblematiek
- **de Viersprong**
Persoonlijkheidsstoornissen bij volwassenen
- **GGNet** Scelta Apeldoorn
- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkheids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor Transdiagnostische Psychotherapie
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen

FACTS:

- Zorgaanbod van GGZ Centraal - HYPE richt zich specifiek op vroege interventie bij jongeren t/m 25 jaar (niet in de cijfers op deze slide meegenomen).

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	34.735
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.063
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

- **Arkin** Mentrum Herstelondersteunende Vervolgklinieken (HOV)
- **GGZ Drenthe** Psychosecircuit
- **GGzE** Vroege interventie Buitengewone Ervaren (VIBE)
- **Parnassia Groep** PsyQ EDIT Haaglanden

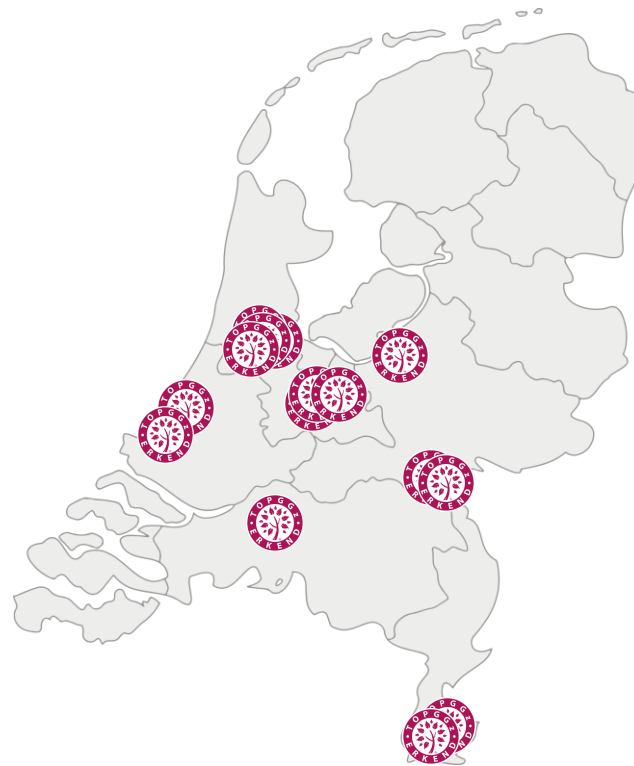
FACTS:

- VIBE en PsyQ EDIT richten zich voornamelijk op vroegdetectie psychose.

Aantal TOPGGz-afdelingen	9
Aantal patiënten in sggz	81.570
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	3.766
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	79%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	4%

- **Altrecht** Academisch Angstcentrum
- **Arkin** Sinai Centrum
- **ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum**
ARQ Centrum'45
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor
Transdiagnostische Psychotherapie
- **GGZ inGeest** Polikliniek Angst en Dwang
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor angst,
dwang en trauma
- **Parnassia Groep** PsyQ Psychotrauma
Haaglanden
- **Pro Persona** Overwaal, Expertisecentrum
Angst, Dwang en PTSS
- **Reinier van Arkel** Psychotraumacentrum Zuid
Nederland

FACTS:

- Sterke vertegenwoordiging van TOPGGz-afdelingen in de Randstad.
- Verschillende TOPGGz-afdelingen gericht op angststoornissen behandelen ook psychotrauma (deze cijfers zijn niet opgenomen in de analyse).

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	14.491
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.642
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	81%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	15%

- **Altrecht** Psychosomatiek Eikenboom
- **Dimence** Alkura, Specialistisch Centrum Aanhoudende Lichamelijke Klachten
- **GGz Breburg** Topklinisch Centrum Lichaam, Geest en Gezondheid
- **Helen Dowling Instituut**, expertisecentrum psycho-oncologie

FACTS:

- Veel patiënten met psychosomatiek worden buiten de ggz behandeld (o.a. revalidatiecentra, somatiek).
- Cijfers HDI zijn niet meegenomen in de genoemde % in de tabel. Gegevens van deze afdeling zijn niet opgenomen in landelijke sggz-cijfers, maar in cijfers somatiek.

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	41.099
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.676
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	10%

- **Arkin** Jellinek, locatie Obrechtstraat
- **Novadic-Kentron** NK Vught detox, diagnostiek en behandeling
- **Parnassia Groep** Centrum Dubbele Problematiek (CDP)
- **Tactus** Centrum Verslaving & LVB
- **Vincent van Gogh** Korsakov Centrum voor alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen

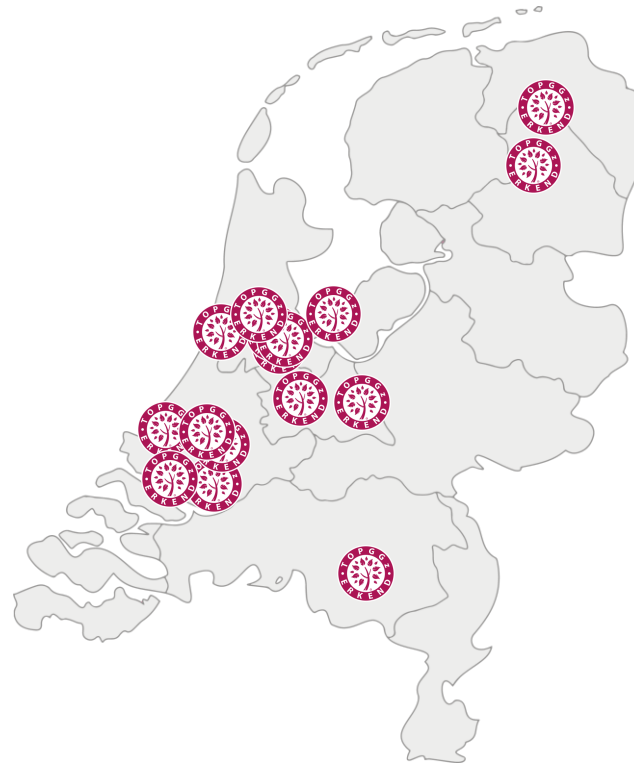

FACTS:

- Van alle patiënten in de sggz met een hoogspecialistische zorgvraag wordt 10% behandeld op een TOPGGz-afdeling.
- Goede vertegenwoordiging van afdelingen over het land, met uitzondering van het noorden.

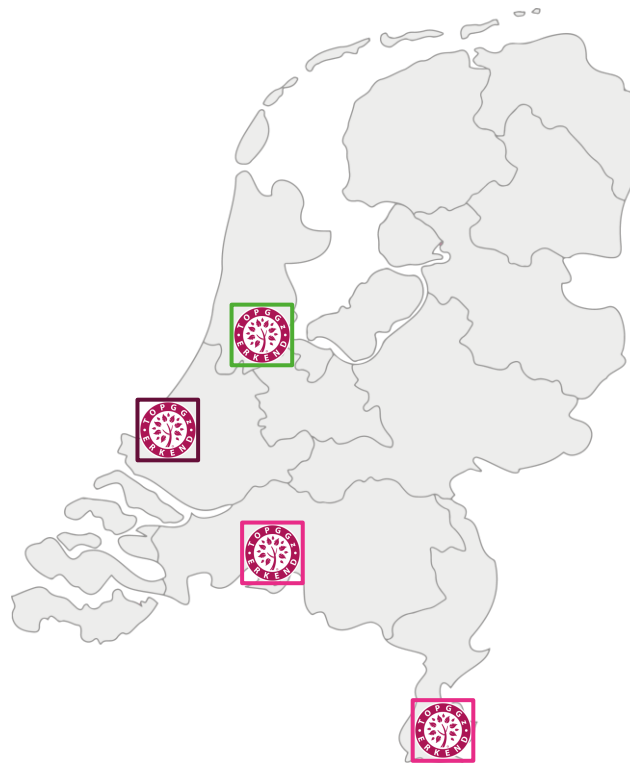
Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	18.183
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.154
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	72%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	16%

- **De Forensische Zorgspecialisten** De Waag, afdeling agressie en vermogensdelicten
- **GGZ Drenthe** Forensisch Psychiatrische Kliniek
- **GGzE** De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie
- **Level** Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie

FACTS:

- Twee TOPGGz-afdelingen voor kinder- en jeugdpsychiatrie en twee afdelingen voor volwassenen.

FACTS:

- Vier TOPGGz-afdelingen voor ouderen bieden zorg binnen vier verschillende specialisaties:
 - Neuropsychiatrie
 - Persoonlijkheidsstoornissen en autisme
 - ADHD

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	70.997
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.721
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	2%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	78%

- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkheden- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **GGZ inGeest** Centrum voor Ouderen en Neuropsychiatrie
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen
- **Parnassia Groep** Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen - PsyQ Haaglanden

Aantal TOPGGz-afdelingen

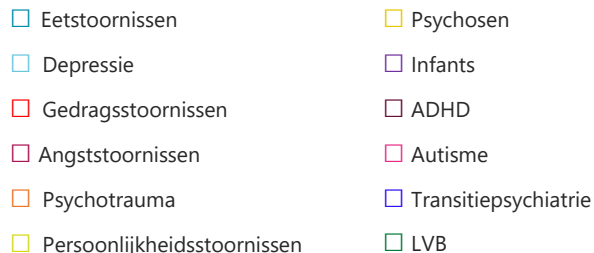
18

Aantal patiënten met een
hoogspecialistische zorgvraag op
een TOPGGz-afdeling

9.134

FACTS:

- Geen landelijke cijfers beschikbaar over het aantal kinderen en jongeren in de sggz (bron: Kenniscentrum KJP).
- Het CBS heeft alleen cijfers beschikbaar over totale jeugdzorg.
- TOPGGz-afdelingen zijn met tien specialisaties verspreid over het land.
- Acht van de achttien afdelingen bieden uitsluitend kinder- en jeugdpsychiatrie, de overige afdelingen een combinatie van volwassenen en kinder- en jeugdpsychiatrie.

Kinder- en jeugdpsychiatrie (1)

Uitsluitend aanbod kinder- en jeugdpsychiatrie

Instelling	Afdeling	Specialisatie
de Viersprong	Persoonlijkheidsstoornissen bij jongeren	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Oost Brabant	Depressie Expertisecentrum Jeugd (DEC-J)	Depressie
Karakter	Centrum Jonge Kind	Infants
Karakter	Zorglijn Autisme-ADHD (Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen)	Autisme en ADHD
Level	Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Level	Expertisecentrum Dwang, Angst en Tics (DAT)	Angststoornissen
Level	Centrum voor trauma en gezin	Psychotrauma
Parnassia Groep	De Banjaard Ambulant Den Haag	LVB

Kinder- en jeugdpsychiatrie (2)

Zowel kinder- en jeugdpsychiatrie als aanbod voor volwassenen

Instelling	Afdeling	Specialisatie
Altrecht	Eetstoornissen Rintveld	Eetstoornissen
Emergis, Parnassia Groep	Eetstoornis Experts Netwerk	Eetstoornissen
GGZ Centraal	Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Rivierduinen	Eetstoornissen Ursula	Eetstoornissen
GGzE	Vroege Interventie Buitengewone Ervaringen (VIBE)	Psychozen
GGzE	De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Lentis/Jonx	Autisme Team Noord-Nederland Groningen (ATN)	Autisme
Mondriaan	Topklinisch centrum Transitiepsychiatrie	Transitiepsychiatrie
Parnassia Groep	Leo Kannerhuis	Autisme
Parnassia Groep	Sarr Autisme Rotterdam	Autisme

Vragen?

Voor vragen over deze analyse kun je terecht bij Rianne Elderkamp:
r.elderkamp@topggz.nl

